

[Statsministeren]

vi lever i, mens det bestemt forholder sig omvendt, når det gælder fremskridtspartiet.

Der blev også sagt fra hr. Askjær Jørgensens side, at det socialdemokratiske samfund var samfundet med arbejdsløshed. Nu er det jo ikke et socialdemokratisk samfund, vi har, det er et samfund, hvor socialdemokratiet har haft en betydelig indflydelse på den udvikling, der er sket. Skulle jeg endelig mere helhjertet sige ja til det samfund, vi lever i, så må det være, som det så ud i 1973, hvor alle mænd og kvinder var i arbejde, og hvor vi også havde den høje sociale standard, som vi gud ske lov stadig væk har, og som det ikke er lykkedes at ødelægge.

Der har i dag været refereret til vismanden hr. Bent Rold Andersen, og jeg synes såmænd ikke, man behøver at være vismand for at kunne konstatere, at det danske samfund på en række områder er et samfund, der er uendelig meget bedre end en lang række andre samfund verden over.

Jeg skal ikke forfalde til nogen rosenrød beskrivelse af det danske samfund. Jeg har jo netop i min åbningstale redegjort for de enorme vanskeligheder og de store problemer, som den krise, vi står i, nu engang kaster skygger af ind over vores samfund, hvor arbejdsløsheden er det kedeligste, det sørgeligste, ved den situation, vi nu står i. Men det fortæller ikke og ændrer ikke ved billedet af Danmark som en social velfærdsstat, et samfund med et højt indkomstniveau, med en stadig væk høj og oven i købet stigende produktion, med en levestandard, et uddannelsesniveau og også et kulturelt niveau, som til trods for de ting, der kan fortælles, ligger meget over adskillige andre landes. Det er ikke for at sige, at det står sløjt til i alle andre lande, men vi ligger i hvert fald afgjort i den bedste halvdel.

Hr. Christophersen var inde på spørgsmålet om direkte valg til De europæiske Fællesskabers parlament. Jeg er enig med hr. Christophersen i den betragtning, at når vi skal have dette valg til Europa-Parlamentet, så skal det ikke være et valg for eller imod EF, men simpelt hen et valg om, hvilke folk og hvilke synspunkter vi skal have valgt, og hvilken politik vi skal søge at fremme i og med De europæiske Fællesskaber. Og da kan det være, at hr. Christophersen og socialdemokratiet er uenige om, hvilken politik det er, EF skal føre, sådan som vi også er det

her i dette parlament. Men det er ikke imod EF, det må være med EF, at vi skal diskutere, hvorledes den europæiske politik skal tilrettelægges.

Også hr. Christophersen var inde på hele spørgsmålet om socialdemokratiets kultursyn og mente, at det kultursyn, jeg havde givet udtryk for, måske var mit eget kultursyn. Nu er det så heldigt, at mit kultursyn er i overensstemmelse med socialdemokratiets kultursyn. Der var nogle betragtninger om, at kunst sandelig ikke var specielt det ene eller det andet, f. eks. specielt liberalt eller specielt socialistisk, og til det vil jeg sige, at det nok meget langt er rigtigt. Det er da f. eks. rigtigt, hvis man tager musikken. I almindelighed vil musik næppe være velegnet til at få sat politiske etiketter på. Hvis man tager Griegs »Våren«, så tror jeg ikke, der er meget politik i det musikstykke. På den anden side er det jo alligevel sådan, at selv musik på en eller anden måde, ofte i hvert fald, kan være udtryk for den tid, den er komponeret i, og derfor kan der også i musik være noget, som ligesom afspejler tiden og strømninger i tiden. Men specielt med hensyn til musik synes jeg nok, man må sige, at det er svært at håndhæve nogle ideer om, at det er politik, og især, at det skulle være specielt liberal eller socialistisk politik eller noget tredje.

Lidt anderledes forholder det sig eksempelvis med litteraturen, og for stadig væk at blive ved Grieg, selv om det er en anden Grieg, så kan der jo ikke være nogen tvivl om, at i »Ung må verden endnu være« var der også en politisk holdning og en politisk kamp. Man må sige, at marxisterne, eller munkemarxisterne, som de kaldes, har uret, når de absolut skal have sat et politisk stempel på alt, men hvis man vil hævde, at kunst er noget, der svæver frit i luften uafhængigt af det samfund, man lever i, og den kamp, der foregår i det samfund, så tror jeg også, man er galt på den.

Måske vil den forklaring, jeg har givet her, ikke møde modstand heller hos hr. Christophersen, og derfor skal jeg så bare slutte disse bemærkninger med at sige, at socialdemokratiets holdning, når det gælder samfundets forhold til kunsten, er, at vi vil være med til at skaffe vide rammer og gode muligheder for kunsten og også for den kulturkamp, der foregår i den, men vi vil ikke øve censur, og vi vil ikke bestemme, hvilke ten-